

48 / 49

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2014
ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΦΥΛΑΚΑΣ - ΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ

Εντυπωσιακά αποτελέσματα έχει η καταγραφή και η χορήγηση υποκατάστατων ουσιών σε ναρκομανείς που έχουν μολυνθεί από τον ιό, καθώς τα τελευταία δύο χρόνια περιορίστηκε σημαντικά η εξάπλωσή του

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΡΗΤΙΚΟΥ
jkr@ethnos.gr

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ στοιχεία προκύπτουν από τη δεύτερη «έκθεση προόδου» του προγράμματος «Αριστοτέλης», το οποίο μελετά εδώ και τρία χρόνια τα νέα κρούσματα χρηστών ναρκωτικών οι οποίοι έχουν συγχρόνως μολυνθεί και με τον ιό του HIV/AIDS. Η ραβδία αύξηση κρουσμάτων από το 2011 καταγράφηκε από τους επιστήμονες με στόχο την παροχή κατάλληλης ιατρικής φροντίδας στους χρήστες, αλλά και την ανακοπή στον πολλαπλασιασμό του ανησυχητικού φαινομένου.

Το πρόγραμμα «Αριστοτέλης» αφορά την ουσία σε υπηρεσίες έγκαιρης παρέμβασης στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης HIV/AIDS που παρατηρείται στην πρωτεύουσα.

Διενεργήθηκε από Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ και κύριους ερευνητές τους καθηγητές Αγγελος Χατζάκης και Μένι Μπλιώρη, με τη συνεργασία των πανεπιστημιακών Β. Σούφα, Δ. Παρασκευίς, Κ. Μίχα, Α. Πανόπουλου, Γ. Νικολόπουλου, Α. Φωτίου, Μ. Ψυχογιού κ.ά.

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία που έφερε στο φως η μελέτη, είναι ο εντοπισμός στην Αθήνα 543 νέων χρηστών ενδοφλέβιων ναρκωτικών, που είναι συγχρόνως και οροθετικοί και δεν είχαν μέχρι τώρα καμιά βοήθεια. Η καταγραφή τους είχε ως άμεσο αποτέλεσμα να λάβουν τη φροντίδα των ειδικών, ενώ συγχρόνως θα πάψουν να αποτελούν αιτία περαιτέρω μετάδοσης και διασποράς του ιού HIV/AIDS στον γενικό πληθυσμό. Άλλοι 1.500 είναι νέοι χρήστες, που επίσης δέχθηκαν ιατρική βοήθεια. Την τριετία 2011-13, μέσα από το επιστημονικό πρόγραμμα «Αριστοτέλης» έγιναν εργαστηριακές εξετάσεις σε 3.320 χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, από τους οποίους περίπου 800 ήταν άσπεγοι. Στο ίδιο διάστημα ο ΟΚΑΝΑ σε συνεργασία με ΜΚΟ και το ΚΕ-ΕΛΠΙΝΟ μοίρασε 565.000 καθαρές βελόνες και σύριγγες, ενώ λειτουργήσει 16 επιπλέον Μονάδες Παροχής Υποκατάστατων και ενέταξε 1.100 επιπλέον χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών στα προγράμματα υποκατάστατων.

Αύξηση κρουσμάτων. «Ήταν μια σημαντική, συνδυασμένη παρέμβαση από την πλευρά της πολιτείας, σε μια κρίσιμη περίοδο, την τριετία 2011-2013, όπου αυξάνονταν σημαντικά στην Αθήνα οι αλλαγές των κρουσμάτων HIV/AIDS. Από εκεί που είχαμε π.κ. πριν από το 2011, περίπου 10 με 20 νέα κρούσματα τον χρόνο, ξαφνικά το 2011 φτάσαμε τα 241 κρούσματα και τον επόμενο χρόνο τα 522», εξήγησε στο «Έθνος της Κυριακής» ο καθηγητής επιδημιολογίας Αγγελος Χατζάκης.

«Η αύξηση κρουσμάτων εκτιμούμε ότι προέκυψε λόγω της χαμηλής κάλυψης των προληπτικών υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την οικονομική ύφεση, τα μεταναστευτικά κύματα και την αυ-

Μέσα από το πρόγραμμα «Αριστοτέλης» παρέχονται υπηρεσίες έγκαιρης παρέμβασης στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης HIV/AIDS που παρατηρείται στην πρωτεύουσα.

Ο «Αριστοτέλης» φρέναρε την επιδημία του AIDS σε χρήστες ναρκωτικών

Ο καθηγητής Επιδημιολογίας, Αγγελος Χατζάκης.

ξημένη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, μαζί και με μια σειρά άλλων παραγόντων», σημειώνει ο κ. Χατζάκης.

«Εμείς ως επιστήμονες, δίνουμε προτίμως βαρύτητα στην ανθρωπιστική διάσταση, δηλαδή πώς θα σώσουμε ανθρώπους, όμως αν το δει κανείς ακόμα και από την αυστηρά οικονομική διάσταση, λόγω της συγχρησίας με την κρίση που περνάμε, με τις παρεμβάσεις πρόληψης που κάναμε έχουμε τεράστιο οικονομικό όφελος για το κράτος.

Ήδη αναλύθηκε, από την ομάδα του καθηγητή Κ. Σουλιάκη στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου το υλικό της μελέτης μας και δίνει το ακριβές εντυπωσιακό στοιχείο, ότι από τις 2.000 νέες λοιμώξεις HIV/AIDS που δέχθηκαν φροντίδα, το κράτος ωφελείται, σε βάθος 5ετίας, περίπου 95 εκατ. ευρώ», τονίζει ο κ. Χατζάκης.

«Από τις αρχές του 2011, είχαμε σημαντικό συνηγεμό στον ΟΚΑΝΑ για την έκρηξη των αναμενόμενων κρουσμάτων και είχαμε έγκαιρα ειδοποιήσεις για τις εκτιμήσεις μας, ενώ ενημερώσαμε τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό αλλά και την Παγκόσμια Οργάνωση Δημόσιας Υγείας, για να υπάρξουν γρήγορα ανταντακλαστικά. Συγχρόνως, θέσαμε σε εφαρμογή μια σειρά από επιπλέον δράσεις», μας εξήγησε η αν. καθηγήτρια επιδημιολογίας Μένι Μπλιώρη.

«Μεταξύ άλλων, αυξήσαμε δραστηκά

τις μονάδες χρόνιας υποκατάστασης και εντάξαμε επιπλέον 1.500 νέους χρήστες στο πρόγραμμα. Σε συνεργασία με τις ΜΚΟ «Θετική Φωνή» και «Praxis» έγιναν μια σειρά από σύνθετες δράσεις, μεταξύ των οποίων να μοιράσουμε βελόνες και σύριγγες στους χρήστες, ώστε να μη χρησιμοποιούν ήδη μολυσμένες σύριγγες άλλων χρηστών. Στα διεθνή στάνταρ αναφέρονται 200 σύριγγες τον χρόνο ανά χρήση, εμείς από τις 17 που διανέμαμε φτάσαμε στις 135 και αυτό ήταν ένα τεράστιο βήμα στην πρόληψη.

Νέα δεδομένα. Επίσης ήταν σημαντικά τα αποτελέσματα και της έρευνας που κάναμε με τον «Αριστοτέλη», με αποτέλεσμα να εισαχθούν σε προγράμματα νέοι χρήστες, αλλά και να ανακοπεί η τάση ραβδίας αύξησης των κρουσμάτων, αφού καταφέραμε να βρούμε στην Αθήνα τον κύριο όγκο από τις πρόσφατες μολύνσεις», καταλήγει.

Μεταξύ άλλων, καταγράφηκαν δεδομένα για τη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου πριν και μετά τη διάγνωση της HIV λοίμωξης, σε άτομα που συμμετείχαν σε πολλαπλούς κύκλους του προγράμματος «Αριστοτέλης». Παρατηρήθηκε μείωση της συχνότητας πρακτικών υψηλού κινδύνου τόσο στην ενδοφλέβια χρήση (από 54% σε 25%) όσο και στη σεξουαλική συμπεριφορά.

«Η πρόληψη σαφώς είναι επένδυση

στην υγεία που εξοικονομεί χρήματα στο κράτος» τονίζει η κ. Μπλιώρη και ενδεικτικά αναφέρει ότι «έναν χρήστη σε θεραπεία κοστίζει 7 ευρώ ημερησίως, ως κρατούμενος στις φυλακές κοστίζει 35 ευρώ και στις "πάισες" 100 ευρώ με τάση πολλαπλασιασμού κόστους εφόσον αυξάνονται τα περιστατικά. Ένα σημαντικό ποσοστό χρηστών ενδοφλέβιων ναρκωτικών που φτάνει στο 16%, έχουν πλέον λοίμωξη HIV/AIDS, γι' αυτό απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες στην παροχή υπηρεσιών πρόληψης και περιβαλόμενων για την αποφυγή υποτροπής της επιδημικής έκρηξης.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της ανάλυσης αναδεικνύουν μια μείωση της επίπτωσης, δηλαδή νέων μεταδόσεων, κατά 76%-90% κατά τη διάρκεια του προγράμματος και πρόληψη περίπου 2.000 νέων λοιμώξεων HIV από την εφαρμογή του «Αριστοτέλη», σε συνδυασμό και με τις άλλες παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν το ίδιο χρονικό διάστημα», καταλήγει η κ. Μπλιώρη.

➤➤
Από τα 3.320 άτομα που εξετάστηκαν, 543 ήταν νέοι χρήστες ενδοφλέβιων και οροθετικοί